

TDB 24.ULUSLARARASI DIŐHEKİMLİĐİ KONGRESİ
MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU
(25-26 Eylül 2018 / Ankara)

“TDB ve Odalarının Örgütlenme Sorunları ve Çözüm Önerileri”

ÇALIŞMA GRUBU-3
RAPORU

Diőhekimleriyle ilgili herhangi bir sorunu tartıőırken o sorunu tanımlamak, nedenini ortaya çıkarmak ve çözüm bulabilmek için bu mesleğin içinde geliőtĐĐi, deĐiőtĐĐi ve belirlendiĐĐi toplumsal yapıya, mevcut saĐĐık sistemine, mevcut saĐĐık ve meslek politikalarına deĐĐinmek gerekir. Hepimizin bildiĐĐi gibi içinde yaőadĐĐımız toplumsal yapı, ekonomik, sosyal ve siyasal krizler nedeniyle özellikle son 40 yıldır gerek dünyada gerekse de ölkemizde toplumsal yaőantının bütün alanlarını yeniden yapılandırmıőtır. SaĐĐık sistemi ve dişhekimleri de bu yeniden yapılanmadan muaf deĐĐildir.

Diőhekimlerinde Mesleki Örgütlenme ve Örgütlenememe Sorunları Serbest, Özelde ücretli ve Kamuda çalışan olmak üzere 3 farklı çalışma őekline göre bazı ortaklıklar yanında bazı farklılıklar da içermektedir. Bu sorunlar;

Mesleki örgütlenme ve örgütlenememe sorununun kendisi ve nedenleri, çalışma őekilleri birbirinden farklı olan bu 3 grup için ayrı ayrı deĐĐerlendirilmelidir.

1. Genel sistemden kaynaklanan sorunlar

Ölkemizde ve dünyada iletişim ve teknolojinin hızla geliőtĐĐi ancak bilgi ve emeĐĐin deĐĐersizleőtirildiĐĐi bir dönemdeyiz. Son 40 yıldır Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, Dünya Ticaret Örgütü'nün yönlendirmesi ile serbest piyasacı politikaların egemenliĐĐinde güvencesiz, esnek, ağır-fazla-yoĐĐun bir çalışma rejimi yürürlüktedir.

2. Türkiye’de eĐĐitim, saĐĐık sistemi ve saĐĐık politikalarından kaynaklanan sorunlar

1990’larda baőlayan SaĐĐıkta reform süreci 2003 yılında “SaĐĐıkta Dönüőüm” adıyla somutlaőtıőtır. SaĐĐıkta dönüőüm programıyla saĐĐık hizmetleri piyasa koőtullarına teslim edilmiőtır. Hastalar müőtterileőtirilmiş, saĐĐık çalıőanları piyasa koőtullarına çekilerek esnek, güvencesiz ve ücret baskısı altında çalıőtırılmaya baőlanmıőtır. SaĐĐık hizmetlerinin piyasaya açılmasıyla birlikte hem özel hem de kamu hastanelerinde saĐĐık alanına olan yatırımlar artmıőtır.

Kamu hastaneleri ekonomik olarak özerkleőtirilmiş, döner sermaye ve performansa dayalı ödeme uygulamasıyla rekabet edebilmeyi temel amaç edinen iőtletmeler haline dönüőtürölmüőtür. Bu müdahalelerle hem özel sektör hem kamuda hizmet kullanımını artmıőtır.

Türkiye’deki mevcut eĐĐitim ve saĐĐık politikalarının bir sonucu olarak alt yapı, yetkin ve yeterli akademik kadro oluőturulmadan çok sayıda DiőhekimliĐĐi Faköltesi’nin açılmasıyla beraber ihtiyacın çok ötesinde diőhekim sayısı da artmıőtır. Bu durum, dişhekimlerinin örgüte katılımında da bir artış olacaĐĐı beklentisine yol açabilir. Ne yazık ki hem genel sistemden hem de saĐĐık politikasından kaynaklanan sebeplerle böyle bir sonuç ortaya çıkmamıőtır. Bununla beraber özellikle yukarıda ifade edilen saĐĐıkta dönüőümün etkisiyle kamu saĐĐık hizmetlerinin piyasalaőtması ve özel saĐĐık kurumlarının desteklenmesinin bir sonucu olarak dişhekimlerinin buralarda daha fazla istihdam edilmesine neden olmuştur. ÖrneĐĐin; 2017 verilerine göre Çalışan toplam 31684 dişhekiminin 14345’i kamuda, 17339’u serbest olarak çalıőtılmaktadır. Kamuda çalışan dişhekimlerinin %86’sı odaya üye deĐĐildir. Bu durumda kamuda çalışan dişhekimlerinin odaya üyelik zorunluluĐĐu olmaması nedeniyle beklenen artış gerçekteleēmemiőtir. Yine diőhekimisi sayısının artışına baĐĐlı olarak dişhekimlerinin daha önce hiç karőtılaőtmadıĐĐı oranda farklı bir

çalışma biçimi ortaya çıkmıştır. Bu da özel sağlık kuruluşlarında ücretli çalışan bir dişhekimi grubu oluşturmuştur. Onların ağır ve güvencesiz çalışma koşullarına yönelik öneriler geliştirilememesi örgütlenme bağı zayıflatan bir unsur olmuştur.

Artan kriz özellikle muayenehane gibi küçük ölçekli hizmet sunumunu olumsuz etkilemiştir. Bu da serbest hekimlerin tek başına çalışmak yerine çok ortaklı çalışmaya yönelmelerini doğurmuştur. Çalışma alanlarının değişmesine karşın yeterli düzeyde çözüm önerilerinin geliştirilememesi sonucunda örgütlenme olumsuz etkilenmektedir.

Tüm bunların ötesinde belirtmek gerekir ki Sağlık politikalarının dışında Ülkenin siyasi atmosferi ve rejim değişikliği süreci bireylerin her türlü örgütlenmeye karşı mesafesini de arttırmıştır.

3. TDB ve odalardan kaynaklanan sorunlar

TDB ve Odalarının genel kurullarında seçilerek gelen dişhekimleri, Türkiye’de ağız ve diş sağlığını korumak, geliştirmek ve bir nedenle bozulduğunda iyileştirmek için profesyonel bir uğraş olan dişhekimliği mesleğini, halkın sağlık hakkını, meslektaşlarının özlük haklarını korumayı ve geliştirmeyi taahhüt eder.

Bunları hayata geçirebilmek için tüm kurullarda görev alan dişhekimlerinin kaliteli ve verimli zaman ve toplantı yönetimi, örgütsel iletişim, stratejik planlama ve hedef yönetimi konularını bilmesi, uygulaması ve hassasiyet göstermesi beklenir. Aynı zamanda hafıza ve kültür aktarımını yaparak gelecek planlaması yapabilmeye hedeflenir.

Bu zamana kadar tüm çabalara rağmen yukarıda saptanan hedeflerde istenilen düzeye ulaşamamıştır.

4. Meslektaşlardan kaynaklanan sorunlar

Mezun olan her dişhekiminin hem toplumun bir üyesi olarak sorumluluğu gereği hem de mesleki ve özlük haklarına sahip çıkabilmesi için öncelikle odasına üye olması beklenir.

TDB’ye / odaya bakışı (TDB benim için ne yapıyor?)

TDB algısı

Meslektaşların iş yükü ve çalışma koşulları

Kadınlara yüklenen toplumsal cinsiyet rolleri

Odaya ve üyeye bağlı faktörler nedeniyle yeterli düzeyde Dayanışma ve destek ağlarının oluşturulamaması (hukuki destek-öğrencilerin eğitimleri sırasında TDB veya oda yöneticisiyle karşılaşamaması)

Çözüm Arayışları

Yeni üyeler kazanmak, var olan üyelerin örgütle bağının güçlendirilmesi ve meslek örgütüne aidiyet duygusunun geliştirilmesi amacıyla oluşturduğumuz öneriler;

1. TDB ve Oda kurullarında farklı çalışma biçimlerinde yer alan dişhekimlerinin temsil yetisinin sağlanması ve/veya mekanizmaların kurulması
2. Hem yeni üyeler kazandırmak hem de örgütlenmeyi güçlendirmek için her kamu sağlık kurumunda dişhekimi işyeri temsilcisinin yer alması ve bu temsilcinin bağlı olduğu odanın ilgili komisyonu ile temas edebilecek mekanizmaların kurulması
3. Mümkün olduğu koşullarda her odada dişhekimlerinin çalışma yaşamıyla ilgili ihtiyaç duyduğu konularda hukuk danışmanlığı hizmetinin sunulması

4. Hâlihazırda kurulmuş bulunan ve faaliyet gösteren SDE-YK (kredilendirme ve akreditasyon) ve TDB Akademi'nin (mesleki geliştirme programları) sürekli eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılarak devam ettirilmesi
5. Zaman zaman çeşitli projeler oluşturulup yürütülmesi (Oda kurullarında yer alan yöneticilerin özellikle kamuda ve özelde ücretli olarak çalışan meslektaşlarıyla doğrudan yüz yüze ve süreklilik içerisinde bir iletişim kurması vb.)
6. Kamuda ve özelde ücretli çalışan işhkimlerinin verilerinin (iş akdi içeriği, çalışma saatleri, istihdam hareketliliği ve biçimleri vb.) analiz edilerek raporlanması ve bu raporlardan yola çıkarak işhkiminin bilgilendirilme çalışmalarının yapılması
7. Yönetimlerin karar alma süreçlerinde üyelerin katılımının sağlanması için elektronik tabanlı mekanizmalarının oluşturulması
8. Her bir odanın örgütlenmeyi sağlaması ve güçlendirmesi için sosyal medyayı kullanması/yaygınlaştırması

TDB 24.ULUSLARARASI DIŐHEKİMLİĐİ KONGRESİ
MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU
(25-26 Eylül 2018 / Ankara)

“TDB ve Odalarının Örgütlenme Modeli Sorunları ve Çözüm Önerileri”

ÇALIŞMA GRUBU-3

S.N.	ADI SOYADI	İMZASI
1	Dr. Gülay Özdoğan (MYK Sorumlusu) TDB Merkez Yönetim Kurulu Üyesi	
2	Dişhekimi Buket Uğuz (MYK Sorumlusu) TDB Merkez Yönetim Kurulu Üyesi	
3	Prof. Dr. Taner Yücel (Baőkan) TDB Geçmiş Dönem Genel Baőkanı	
4	Dişhekimi Feride Aktan İstanbul Dişhekimleri Odası	
5	Dr. Eriő Bilaloğlu Türk Tabipleri Birliği Geçmiş Dönem Merkez Konseyi Baőkanı	
6	Dr. Metin Bozkurt Bursa Dişhekimleri Odası	
7	Dişhekimi Kadir Tümay İmre İzmir Dişhekimleri Odası	
8	Doç. Dr. Ahmet Ferhat Mısır İstanbul Dişhekimleri Odası	
9	Doç. Dr. Özlem Özkan Akademisyen	